

Prof. dr. sc. KSENIJA VIDMAR HORVAT (1966) je sociologinja kulture i komparatistkinja. Od 2000. godine na Odsjeku za sociologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Ljubljani predaje obavezni kolegij Sociologija kulture, a bavi se i medijima, rodnom problematikom i globalnom kulturom.

Znanstvenoistraživački joj je rad usredotočen na problematiku kulturne globalizacije, postsocijalizma, traskulturalne studije, kulturne identitete, manjine, sjećanje, pitanja postnacionalnog kozmopolitizma i europeizacije. Članica je uredničkog savjeta časopisa *European Journal of Cultural Studies* i ekspertne skupine za proučavanje romske kulture pri Europskoj uniji.

Prikupila je i uredila klasične tekstove s područja filmske i televizijske teorije, suurednica je posebnih izdanja slovenskih časopisa *Delta*, *Teorija i praksa* te Časopisa za kritiku znanosti, a suurednica je i elektronskoga izdanja *Velikog općeg sociološkog leksikona*.

Autorica je i urednica sljedećih knjiga: *Ženski žanrovi* (2001), *Uvod u sociologiju kulture* (2004), *Globalna kultura* (2006), *Budućnost međukulturnog dijaloga u Europi: međupogledi* (2008), *Zemljovid između. Eseji o europskoj kulturi i identitetu nakon završetka hladnoga rata* (2009). Od 2009. godine je predstojnica Odsjeka za sociologiju Filozofskoga fakulteta.

Od 2013. do 2016. bila je članica Komisije za istraživanje i razvoj Sveučilišta u Ljubljani.

Imaginarna majka je kolektivna biografska studija majke u zapadnoj kulturi 20. stoljeća. Biografija je usredotočena na mitološko društveno utemeljenje žene u ulozi majke s jedne, i etnografsko svjedočenje žena o majčinstvu s druge strane. Presjecište tih dviju silnica prostor je brojnih napetosti i sukoba koje autorica osvjetljava uz pomoć povijesno-kulturnog i povijesno-sociološkog istraživanja vizualnih žanrova, prije svega fotografije, medijskih etnografija i različitih stručnih diskursa.

Autorica majke i majčinstvo smatra ključnim ideološkim parametrom za utvrđivanje nacionalnih politika u 20. stoljeću — bez obzira na to radi li se o zapadnoj američkoj ili istočnoj socijalističkoj kulturi.

U analizama koje potvrđuju tu tezu nižu se socijalističke partizanske majke, zapadne kapitalističke romantične majke, rasno obilježene crne i proletherske herojske majke, tranzicijske melodramatične majke — sve do “mame Jelke” i Jovanke Broz, umještene u granični prostor neodređenih majčinskih ikona. Stručni je diskurs dvadeseto stoljeće učinio “stoljećem djeteta”, podredivši tomu i slobodu žene da odlučuje o svojoj sudbini — i kao majke i kao nemajke. No ni stručnjaci ni ideolozi zabavljeni tim podređivanjem nisu primijetili da je, u suton socijalne države, došlo do prijenosa poslanja reprodukcije naroda na transnacionalne majke.

CIJENA OOKN
OŽUJAK 2017.
ISBN 978-953-351-016-3

Sandorf

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

IMAGINARNA
MAJKA
Ksenija
Vidmar Horvat

IMAGINARNA MAJKA

Rod i nacionalizam u kulturi 20. stoljeća

KSENIJA
VIDMAR HORVAT

Kad je riječ o ženama, moderna priča o majčinstvu započela je i završila u trenutku prihvaćanja sporazuma kako je roditi i odgajati dijete vrhovni oblik osobnoga ispunjenja žene te kako je snaga koju će crpiti iz te subjektivne cjelovitosti ograničena kućnim i obiteljskim pragom. Sve su javne reprezentacije majke i majčinstva dakle tek načini zatvaranja ženskoga djelovanja u prostore privatnosti: majčinstvo tako za modernu ženu postaje jedini oblik opunomoćenja koji joj je priznat i koji je povezuje u zajednicu “snage slabih” s drugima, majkama i nemajkama [...]. Nacionalni diskurs preuzima specifičnu ulogu u upravljanju napetošću između jednoga i drugoga u toj putanji kretanja snage (spola) i (spolnoga) podređivanja.